

SABOR REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, a u svezi s člancima 6. i 7. Ustavnog zakona za provedbu Ustava Republike Hrvatske, donosim

UKAZ

o proglašenju Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata

Proglašavam Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, kojeg je Sabor Republike Hrvatske donio na skupnoj sjednici Društveno-političkog vijeća 5. lipnja 1992, Vijeća općina 5. lipnja 1992. i Vijeća udruženog rada 5. lipnja 1992.

Broj: PA4-51/1-92

Zagreb, 9. lipnja 1992.

Predsjednik Republike Hrvatske

dr. Franjo Tuđman, v. r.

ZAKON

o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se posebna zaštita ratnih vojnih invalida, mirnodopskih vojnih invalida, civilnih invalida rata, sudionika rata i članova njihovih obitelji.

Članak 2.

Zaštita po ovom Zakonu ostvaruje se po osnovi oštećenja organizma, gubitka člana obitelji i po osnovi materijalnih potreba korisnika.

Članak 3.

Prava utvrđena ovim Zakonom mogu ostvarivati i koristiti državljani Republike Hrvatske.

Strani državljani koji su oštećenje organizma dobili ili im je član obitelji poginuo ili umro u sastavu oružanih snaga Republike Hrvatske od 17. kolovoza 1990., odnosno u obrambenom ratu u Republici Hrvatskoj, ostvaruju prava po ovom Zakonu, ako po istom osnovu ne ostvaruju prava od države čiji su državljani ili države na čijem teritoriju imaju prebivalište.

Državljeni drugih država s teritorija bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koji nisu obuhvaćeni u stavku 2. ovoga članka, a koji imaju prebivalište na teritoriju Republike Hrvatske mogu ostvarivati i koristiti prava utvrđena ovim Zakonom u slučaju reciprociteta.

Članak 4.

Novčana sredstva za provođenje ovoga Zakona osigurava Republika Hrvatska.

II. OSOBE OBUHVAĆENE ZAŠTITOM

I. Ratni vojni invalidi

Članak 5.

Ratni vojni invalid je osoba kojoj je organizam oštećen za najmanje 20% zbog rane, povrede ili ozljede koju je dobila:

1. u sastavu oružanih snaga Republike Hrvatske ili izvan njihova sastava pri obavljanju vojnih ili drugih dužnosti po nalogu nadležnih državnih tijela Republike Hrvatske u obrani suvereniteta, neovisnosti i teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske od 17. kolovoza 1990. do prestanka neprijateljstava ili kao ratni zarobljenik. Ratni vojni invalid je i osoba kojoj je oštećenje organizma nastalo zbog bolesti, a bolest je, pogoršanje bolesti, odnosno pojava bolesti neposredna posljedica okolnosti iz ove točke;

2. u sastavu partizanskih odreda, odnosno Jugoslavenske armije ili izvan njihova sastava pri obavljanju vojnih ili drugih dužnosti po naređenju vojnih organa ili organa vlasti od 17. travnja 1941. do 15. svibnja 1945;

3. u sastavu hrvatske domovinske vojske mobilizirane od 17. travnja 1941. do 15. svibnja 1945., odnosno do otpuštanja iz zarobljeništva, iako je s tim u vezi bila pravomoćno osuđivana nakon 15. svibnja 1945;

4. u sastavu jugoslavenske vojske za vrijeme rata od 6. do 17. travnja 1941. ili kasnije kao ratni zarobljenik u logorima;

5. pri obavljanju vojnih dužnosti u stranoj zemlji koja je u oružanom sukobu, ako ju je na te dužnosti uputio nadležni vojni organ u okviru međunarodnih obveza poslije 15. svibnja 1945.

Ratni vojni invalid je i osoba kojoj je organizam oštećen za najmanje 20% zbog rane, povrede ili ozljede koju je dobila sudjelovanjem u oružanoj akciji zaštite ustavnog poretka ili obrane Republike Hrvatske ili u povodu te akcije od 30. svibnja 1990.

2. Mirnodopski vojni invalidi

Članak 6.

Mirnodopski vojni invalid je osoba koja je u miru, bez svoje krivnje, ranjena, povrijeđena ili ozlijeđena, pa je zbog toga njezin organizam oštećen za najmanje 20% i to:

1. kao djelatna vojna osoba u obavljanju specifičnih vojnih dužnosti u oružanim snagama Republike Hrvatske (bojeve vježbe, bojevo gađanje, služba straže, situacija bojeve gotovosti i sl.);

2. kao vojna osoba u obavljanju obvezne vojne službe u oružanim snagama Republike Hrvatske ili u svezi s tom službom ili u obavljanju dužnosti u vojnoj školi u svojstvu kadeta koji se osposobljava za oružane snage Republike Hrvatske;

3. kao aktivna vojna osoba u obavljanju specifičnih vojnih dužnosti u Jugoslavenskoj narodnoj armiji (bojeve vježbe bojevo gađanje, služba straže, situacija bojeve gotovosti i sl.) do 8. svibnja 1991;

4. kao vojna osoba u obavljanju obvezne vojne službe u Jugoslavenskoj narodnoj armiji u koju ju je uputio nadležni organ Republike Hrvatske ili u svezi s tom službom, osim ako joj je organizam oštećen neposrednim aktivnim sudjelovanjem u oružanim akcijama protiv Republike Hrvatske. Ne smatra se da su neprijateljski djelovali protiv Republike Hrvatske oni hrvatski državljani koji su kao vojni obveznici upućeni na bojište u sastavu bivše JNA protiv vlastite volje i bez mogućnosti da budu otpušteni ili da pobjegnu iz te vojske;

5. na vojnoj vježbi pričuvnog vojnog sastava Republike Hrvatske ili drugih službi i jedinica organiziranih od strane Ministarstva obrane;

6. pri obavljanju ili u povodu obavljanja zadataka i poslova službe javne sigurnosti legalnih tijela Republike Hrvatske kod kojih je došlo do uporabe vatrenog ili hladnog oružja.

Odredbe stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se i na pripadnike Ministarstva unutarnjih poslova i Zbora narodne garde u pogledu oštećenja organizma nastalog u obavljanju stručne obuke u funkciji priprema za obranu Republike Hrvatske.

Nehat se, ne smatra krivnjom u smislu stavka 1. ovoga članka.

Odlazak na bojeve vježbe i bojevo gađanje i povratak s (takove vježbe i gađanja odnosno odlazak na vojnu vježbu i povratak s vojne vježbe ne smatra se obavljanjem specifičnih vojnih dužnosti odnosno vojnom vježbom pričuvnog vojnog sastava u smislu stavka 1. točke 1. i 3., odnosno točke 5. ovoga članka.

Članak 7.

Mirnodopski vojni invalid je i osoba koja je kao vojna osoba nakon 15. svibnja 1945. oboljela ili joj se od ranije postojeća bolest pogoršala, odnosno ispoljila, a bolest je, pogoršanje bolesti, odnosno pojava bolesti neposredna posljedica obavljanja obvezne vojne službe ili dužnosti pod okolnostima iz

članka 6. stavka 1. točke 2. i 4. ovoga Zakona, pa je zbog toga njezin organizam oštećen za najmanje 60%.

Mirnodopski vojni invalid koji po osnovi bolesti stekne i koristi prava po ovom Zakonu najmanje pet godina zadržava svojstvo mirnodopskog vojnog invalida ako mu se oštećenje organizma smanji ispod 60%, ali ne niže od 20%.

3. Civilni invalidi rata

Članak 8.

Civilni invalid rata (u daljnjem tekstu: civilni invalid) je osoba kojoj je organizam oštećen za najmanje 20% zbog rane, povrede ili ozljede koju je dobila:

1. zlostavljanjem, odnosno lišenjem slobode od strane terorista ili pripadnika Jugoslavenske narodne armije od 17. kolovoza 1990;
2. u svezi s ratnim događajima (bombardiranje, eksplozija ratnog materijala, zalutali metak i sl.);
3. od eksplozije zaostalog ratnog materijala nakon završetka ratnih operacija;
4. u svezi s diverzantskim, odnosno terorističkim akcijama kojima se ugrožava sigurnost ili ustavni poredak Republike Hrvatske;
5. zlostavljanjem odnosno lišenjem slobode od strane okupatora ili njegovih pomagača za vrijeme drugog svjetskog rata.

Civilni invalid je i osoba kojoj je organizam oštećen za najmanje 60% zbog bolesti a bolest je, pogoršanje bolesti, odnosno pojava bolesti neposredna posljedica zlostavljanja odnosno lišenja slobode od strane terorista ili pripadnika Jugoslavenske narodne armije od 17. kolovoza 1990.

Civilni invalid koji po osnovi bolesti stekne i koristi prava po ovom Zakonu najmanje pet godina zadržava svojstvo civilnog invalida ako mu še oštećenje organizma smanji ispod 60%, ali ne niže od 20%.

Članak 9.

Prava utvrđena ovim Zakonom ne mogu ostvariti osobe koje su, u Domovinskom ratu, oštećenje organizma dobile kao pripadnici, pomagači ili suradnici neprijateljskih vojnih i paravojnih formacija, odnosno koje su osuđene pravomoćnom sudskom presudom zbog sudjelovanja u neprijateljskim vojnim i paravojnim formacijama ili zbog ugrožavanja ustavnog poretka i sigurnosti Republike Hrvatske, kao i članovi njihovih obitelji.

Prava utvrđena ovim Zakonom ne mogu ostvariti niti osobe koje su se u Domovinskom ratu, same ranile radi izbjegavanja vojne obveze.

4. Sudionici rata

Članak 10.

Sudionik rata, prema ovom Zakonu, je osoba kojoj je na temelju propisa o mirovinskom osiguranju svo vrijeme od prije 9. rujna 1943. do 15. svibnja 1945. uračunato u mirovinski staž u dvostrukom trajanju po osnovi sudjelovanja:

1. u narodnooslobodilačkoj borbi;

2. u sastavu oružanih formacija antifašističkog pokreta odnosno u antifašističkoj borbi u drugim zemljama i savezničkim vojskama.

Članak 11.

Sudionik rata prema ovom Zakonu je i osoba:

1. kojoj je na temelju propisa o mirovinskom osiguranju svo vrijeme od prije 29. studenoga 1943. do 15. svibnja 1945. uračunato u mirovinski staž u dvostrukom trajanju po osnovi sudjelovanja u narodnooslobodilačkoj borbi, ako je jugoslavenski državljanin postala na temelju Ugovora o miru s Italijom ili je kao jugoslavenski državljan bila nastanjena na teritoriju koji je tim ugovorom pripojen Jugoslaviji, odnosno koja je na temelju Memoranduma o suglasnosti o slobodnom teritoriju Trsta od 5. listopada 1954. izjednačena u pravima i dužnostima s jugoslavenskim državljanima;

2. kojoj je svojstvo sudionika narodnooslobodilačkog rata utvrđeno po posebnim propisima radi stjecanja materijalne odnosno zdravstvene zaštite.

5. Članovi obitelji

Članak 12.

Zaštita po ovom Zakonu osigurava se članovima obitelji:

1. osobe poginule, umrle ili nestale pod okolnostima iz članka 5. ovoga Zakona;

2. osobe koja je od rane, povrede, ozljede ili bolesti dobivene pod okolnostima iz članka 5., stavka 1., točke 1. ovoga Zakona umrla u roku od godinu dana od dana prestanka neprijateljstava;

3. osobe koja je od rane, povrede ili ozljede, dobivene do 15. svibnja 1945. pod okolnostima iz članka 5., stavka 1. točka 2. i 3. ovoga Zakona umrla do 15. svibnja 1946.;

4. osobe poginule, umrle ili nestale pod okolnostima iz članka 6., 7. i 8. ovoga Zakona;

5. osobe koja je od rane, povrede, ozljede ili bolesti dobivene pod okolnostima iz članka 6., stavka 1. točke 2. i 4. i članka 7., stavka 1. ovoga Zakona umrla u roku od godinu dana po otpuštanju iz oružanih snaga;

6. osobe koja je od rane, povrede, ozljede ili bolesti dobivene pod okolnostima iz članka 8., stavka 1., točke 1., 2. i 3. i stavka 2. ovoga Zakona umrla u roku od godinu dana od dana prestanka neprijateljstava;

7. osobe koja je od rane, povrede ili ozljede dobiverke do 15. svibnja 1945. pod okolnostima iz članka 8., stavka 1., točke 2., 3. i 5. ovoga Zakona umrla do 15. svibnja 1946.

Članak 13.

Članovima obitelji, po ovom Zakonu, smatraju se bračni drug, djeca rođena u braku ili izvan braka, usvojena i pastorčad - članovi uže obitelji, te roditelji, očuh, maćeha i usvojitelji.

Članom uže obitelji, prema ovom Zakonu, smatra se i izvanbračni drug koji s vojnim invalidom, civilnim invalidom odnosno sudionikom rata, ima djece i s njim živi, odnosno do njegove je smrti živio u zajedničkom kućanstvu najmanje godinu dana.

III. PRAVA PO OSNOVI OŠTEĆENJA ORGANIZMA

Članak 14.

Ratni i mirnodopski vojni invalidi i civilni invalidi imaju, po osnovi oštećenja organizma, uz uvjete propisane ovim Zakonom, pravo na:

1. osobnu invalidninu
2. dodatak za njegu i pomoć druge osobe;
3. ortopedski dodatak;
4. posebni dodatak;
5. kupališno i klimatsko liječenje;
6. pomoć u troškovima liječenja i nabavi ortopedskih pomagala.

Članak 15.

Radi ostvarivanja prava iz ovoga Zakona vojni i civilni invalidi razvrstavaju se, prema utvrđenom postotku oštećenja organizma, u deset grupa:

- I. grupa - invalidi sa 100% oštećenja organizma kojima je za redovan život potrebna tuđa njega i pomoć druge osobe,
- II. grupa - invalidi sa 100%" oštećenja organizma,
- III. grupa - invalidi sa 90% oštećenja organizma,
- IV. grupa - invalidi sa 80% oštećenja organizma,
- V. grupa - invalidi sa 70% oštećenja organizma,
- VI. grupa - invalidi sa 60% oštećenja organizma,
- VII. grupa - invalidi sa 50% oštećenja organizma,
- VIII. grupa - invalidi sa 40% oštećenja organizma,
- IX. grupa - invalidi sa 30% oštećenja organizma,
- X. grupa - invalidi sa 20% oštećenja organizma.

Oštećenjem organizma, prema ovom članku, smatra se oštećenje nastalo kao posljedica rane, povrede, ozljede ili bolesti dobivene pod okolnostima iz članka 5., 6., 7. i 8. ovoga Zakona.

Invalidu koji je zadobio više oštećenja organizma pod različitim okolnostima predviđenim ovim Zakonom, pri ocjenjivanju postotka oštećenja uzimaju se u obzir sva takova oštećenja, a svojstvo se određuje prema oštećenju organizma za koje se, pri ocjenjivanju ukupnoga postotka oštećenja, utvrdi najveći postotak.

Pri utvrđivanju postotka oštećenja organizma osobama kojima je oštećenje organizma nastalo kao posljedica pogoršanja, odnosno ispoljenja bolesti uzima se odgovarajući postotak od cjelokupnog oštećenja organizma s tim da po toj osnovi utvrđeni postotak oštećenja organizma ne može iznositi više od 80%.

1. Osobna invalidnina

Članak 16.

Osobna invalidnina određuje se u mjesečnoj svoti prema grupi oštećenja organizma invalida.

Mjesečna svota osobne invalidnine invalida I. grupe određuje se u visini od 160% prosječne mjesečne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj iz prethodne godine.

mjesečna svota osobne invalidnine invalida II - X grupe određuje se u postotku od osobne invalidnine invalida I. grupe i to:

Grupa	Postotak
II.	73,00
III.	55,00
IV.	41,00
V.	29,00
VI.	18,00
VII.	12,00
VIII.	6,00
IX.	4,00
X.	3,00

2. Dodatak za njegu i pomoć druge osobe

Članak 17.

Pravo na dodatak za njegu i pomoć druge osobe imaju:

1. invalidi I. grupe;

2. invalidi II, III. i IV. grupe kojima je organizam oštećen i neovisno o vojnom, odnosno civilnom invaliditetu koje je oštećenje, zajedno s vojnim odnosno civilnim invaliditetom, jednako oštećenju organizma invalida I. grupe.

Invalidi iz stavka 1. ovoga članka radi ostvarivanja prava na dodatak za njegu i pomoć druge osobe razvrstavaju se u dva stupnja:

1. u prvi stupanj - invalidi I. do IV. grupe, koji su potpuno nesposobni za obavljanje svih životnih potreba i kojima je potrebna neprekidna njega i pomoć od druge osobe;

2. u drugi stupanj - ostali invalidi iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 18.

Osnovica za određivanje dodatka za njegu i pomoć druge osobe je mjesečna svota osobne invalidnine invalida I. grupe.

Dodatak za njegu i pomoć druge osobe iznosi mjesečno :

1) za prvi stupanj 100% od osnovice

2) za drugi stupanj 66% od osnovice

3. Ortopedski dodatak

Članak 19.

Pravo na ortopedski dodatak imaju vojni i civilni invalidi kojima je tjelesno oštećenje utvrđeno zbog težih oštećenja organizma koja su neposredna posljedica dobivene rane, povrede, ozljede ili bolesti koja je uzrokovala amputaciju ekstremiteta ili teško oštećenje funkcije ekstremiteta ili potpuni gubitak vida na oba oka.

Oštećenja organizma iz stavka 1. ovoga članka razvrstavaju se u četiri stupnja prema težini, vrsti i uzroku oštećenja.

Članak 20.

Osnovica za određivanje ortopedskog dodatka je mjesečna svota osobne invalidnine invalida I. grupe.

Ortopedski dodatak iznosi mjesečno:

1) za I. stupanj 29% od osnovice,

2) za II. stupanj 22% od osnovice,

3) za III. stupanj 14% od osnovice,

4) za IV. stupanj 7% od osnovice.

Ortopedski dodatak iz stavka 2. točke 1) ovoga članka povećava se za 25% invalidu kod kojega postoji kombinacija dva ili više oštećenja I. stupnja.

4. Posebni dodatak

Članak 21.

Ratni vojni invalid kojemu je organizam oštećen pod okolnostima iz članka 5. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona ima pravo na posebni dodatak u visini od 50% od pripadajuće svote osobne invalidnine.

5. Kupališno i klimatsko liječenje

Članak 22.

Vojni i civilni invalidi I. do IV. grupe imaju pravo na kupališno i klimatsko liječenje uz uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Članak 23.

Kupališno i klimatsko liječenje, prema ovom Zakonu, je liječenje koje je nužno kao nastavak liječenja od bolesti koje su propisane kao indikacija za to liječenje u svezi s oštećenjem organizma na osnovi kojeg je ostvario svojstvo invalida.

Kupališno i klimatsko liječenje obavlja se u specijaliziranim zdravstvenim ustanovama u kojima se u liječenju primjenjuje prirodni faktor i zdravstvenim ustanovama u kojima se liječenje obavlja pretežno prirodnim faktorom.

6. Fomoć u troškovima liječenja i nabavi ortopedskih pomagala

Članak 24.

Vojni i civilni invalid ima pravo na naknadu troškova bolničkog i rehabilitacijskog liječenja i troškova za proteze, ortopedska i druga pomagala, pomoćne i sanitarne sprave u visini u kojoj po propisima o zdravstvenoj zaštiti sudjeluje u tim troškovima, ako mu je liječenje odnosno pomagalo potrebno u ostvarivanju zdravstvene zaštite u svezi s oštećenjem organizma na osnovi kojeg je ostvario svojstvo invalida.

IV. PRAVA PO OSNOVI GUBITKA ČLANA OBITELJI

Članak 25.

Članovi obitelji osoba iz članka 12. ovoga Zakona imaju sve uvjete propisane ovim Zakonom, pravo na obiteljsku invalidninu.

Pravo na obiteljsku invalidninu, uz uvjete propisane ovim Zakonom, ima i bračni drug i djeca vojnog, odnosno i civilnog invalida I. do IV. grupe koji je do smrti koristio dodatak za njegu i pomoć druge osobe.

Članovi obitelji osoba iz članka 12. točke 1. do 3. ovoga Zakona, uz uvjete propisane ovim Zakonom, imaju pravo i na uvećanu obiteljsku invalidninu.

1. Obiteljska invalidnina

Članak 26.

Pravo na obiteljsku invalidninu članovi uže obitelji mogu ostvariti pod ovim uvjetima:

1. udovica - kad navršši 55 godina života ili udovac kad navršši 65 godina života, a i prije navršanih 55, odnosno 65 godina života ako su nesposobni za privređivanje;

2. djeca, usvojenici i pastorčad - do navršene 15. godine života odnosno ako su na školovanju do kraja propisanog trajanja redovnog školovanja, ali najkasnije do navršene 26. godine života, a ako su nesposobni za privređivanje, dok ta nesposobnost traje, uz uvjet da je nesposobnost nastupila prije navršene 15. godine života, odnosno za vrijeme redovnog školovanja, prije navršene 26. godine života.

Ako je školovanje prekinuto zbog služenja vojnog roka ili bolesti, pravom na obiteljsku invalidninu ove se osobe mogu koristiti i za vrijeme služenja vojnog roka, odnosno trajanja bolesti do navršene 26. godine života, a nakon toga najviše još za onoliko vremena koliko su zbog služenja vojnog roka odnosno bolesti izgubile od redovnog školovanja, ako je redovno školovanje nastavljeno prije navršene 26. godine života;

3. osoba iz točke 2. ovoga stavka za izvanrednog školovanja na prvoj godini više škole odnosno fakulteta ili druge visoke škole, uz uvjet da je na prvu godinu studija upisana u godini u kojoj je završila srednju školu i da je nezaposlena.

Ako užu obitelj čine bračni drug s jednim članom ili više članova obitelji iz stavka 1., točke 2. ovoga članka, bračni drug ima pravo na obiteljsku invalidninu kao sukorisnik s njima, bez obzira na uvjete iz stavka 1., točke 1. ovoga članka i to dok i jedno od te djece ima pravo na invalidninu.

Bračni drug vojnog odnosno civilnog invalida I. do IV. grupe koji je do smrti bio korisnik dodatka za njegu i pomoć druge osobe po osnovi oštećenja organizma ima, uz uvjete iz stavka 1., točke 1. ovoga članka, pravo na obiteljsku invalidninu, ako je s invalidom živio u bračnoj zajednici i zajedničkom kućanstvu posljednjih pet godina prije njegove smrti, ako nije zaposlen, ne bavi se privrednom ili profesionalnom djelatnošću i nije korisnik mirovine.

Obiteljsku invalidninu pastorčad može ostvariti ako ih je osoba od koje izvode pravo uzdržavala najmanje posljednju godinu dana prije smrti.

Članak 27.

Roditelji imaju pravo na obiteljsku invalidninu iako su članovi uže obitelji ostvarili to pravo.

Očuh, maćeha i usvojitelji, koji su osobu od koje izvode pravo uzdržavali ili ih je ta osoba uzdržavala najmanje pet godina prije smrti, imaju također pravo na obiteljsku invalidninu iako su članovi u obitelji ostvarili to pravo.

Očuh, maćeha ili usvojitelj koji ispunjava uvjete za priznavanje prava na obiteljsku invalidninu ima preče pravo od roditelja koji nije izvršavao roditeljsku dužnost prema osobi od koje bi izvodio pravo.

Članak 28.

Osnovica za određivanje visine obiteljske invalidnine je mjesečna svota osobne invalidnine invalida I. grupe.

Obiteljska invalidnina za jednog korisnika iznosi 40% mjesečno od osnovice iz stavka 1. ovoga članka.

Obiteljska invalidnina za jednog korisnika iza osobe iz članka 12. točke 1. do 3. ovoga Zakona iznosi 40% mjesečno od osnovice iz stavka 1. ovoga članka.

Ako pravo na obiteljsku invalidninu ostvaruje više članova obitelji za svakog sukorisnika svota obiteljske invalidnine iz stavka 2., odnosno stavka 3. ovoga članka povećava se za 50%.

Članak 29.

Ako obiteljsku invalidninu koriste dva ili više članova obitelji obiteljska invalidnina pripada sukorisnicima u jednakim dijelovima.

Članak 30.

Roditelj čije je jedno dijete izgubilo život pod okolnostima iz članka 5. ovoga Zakona te roditelj koji je imao više djece, pa je jedno izgubilo život pod istim okolnostima, a ostala su izgubila život pod okolnostima iz članka 8. ovoga Zakona, ima pravo na obiteljsku invalidninu iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona povećanu za 50% uz uvjet da nijedno od te djece nije ostavilo poroda i da taj roditelj kasnije nije imao druge djece.

Ako se obiteljskom invalidninom po stavku 1. ovoga članka koriste oba roditelja kao sukorisnici svota obiteljske invalidnine određena po članku 28., stavku 3. ovoga Zakona uvećava se za 50%.

Članak 31.

Korisnici koji ispunjavaju uvjete za priznavanje prava na osobnu i na obiteljsku invalidninu po osnovi jedne ili više osoba imaju pravo na osobnu invalidninu i na jednu polovinu obiteljske invalidnine za svaku od tih osoba.

Korisnici koji ispunjavaju uvjete za priznavanje prava na obiteljsku invalidninu po osnovi dviju ili više osoba imaju pravo na obiteljsku invalidninu za jednu osobu i na po jednu polovinu obiteljske invalidnine za svaku slijedeću osobu.

2. Uvećana obiteljska invalidnina

Članak 32.

Roditelj i braćni drug osobe poginule ili umrle pod okolnostima iz članka 5. ovoga Zakona koji nemaju djece, odnosno imaju jedno dijete ili više djece koja su nesposobna za privređivanje, uz uvjet da je ta nesposobnost nastala prije 15. godine života, odnosno prije navršene 26. godine života, ako je dijete bilo na redovnom školovanju imaju, uz pravo na obiteljsku invalidninu i pravo na uvećanu obiteljsku invalidninu.

Pravo na uvećanu obiteljsku invalidninu ima i dijete bez oba roditelja koje obiteljsku invalidninu koristi iza osobe poginule ili umrle pod okolnostima iz članka 5. ovoga Zakona.

Uvećana obiteljska invalidnina iz stavka 1. i 2. ovoga članka iznosi 34,50% od mjesečne svote osobne invalidnine invalida I. grupe.

Ako više osoba iz stavka 1. i 2. ovoga članka ispunjava uvjete za priznavanje prava na uvećanu obiteljsku invalidninu, uvećana obiteljska invalidnina u svoti iz stavka 3. ovoga članka pripada svakoj od njih.

Članak 33.

Korisnici koji ispunjavaju uvjete za priznavanje prava na uvećanu obiteljsku invalidninu iz članka 32. ovoga Zakona po osnovi dviju ili više osoba imaju pravo na tu invalidninu samo iza jedne osobe.

V. PRAVA PO OSNOVI MATERIJALNIH I DRUGIH POTREBA KORISNIKA

1. Opskrbnina

Članak 34.

Pravo na opskrbninu imaju korisnici osobne invalidnine, korisnici obiteljske invalidnine - osobe iz članka 25., stavka 1. i 2. ovoga Zakona i sudionici rata, ako su nesposobni za privređivanje i ispunjavaju ove uvjete:

1. da nisu zaposleni;
2. da samostalno ne obavljaju privrednu ili profesionalnu djelatnost;
3. da nisu korisnici mirovine;
4. da nisu korisnici novčanog primanja u svezi s prekvalifikacijom ili dokvalifikacijom, odnosno zbog nezaposlenosti ili stalne mjesečne novčane pomoći po propisima o socijalnoj zaštiti;
5. da oni i članovi njihova kućanstva nemaju ukupni prihod od poljoprivredne djelatnosti mjesečno po članu kućanstva, veći od 500 hrvatskih dinara mjesečno po članu kućanstva;
6. da oni i članovi njihove obitelji u kućanstvu nemaju ukupno druge redovne novčane prihode mjesečno po članu kućanstva veće od 30% prosječne mjesečne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj iz prethodne godine.

Pravo na opskrbninu, pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka, imaju i slijepi članovi obitelji iza smrti invalida I. do VII. grupe i sudionika rata.

Članak 35.

Sukorisnicima obiteljske invalidnine i korisnicima više invalidnina pripada jedna opskrbnina.

Članak 36.

Nesposobnima za privređivanje, prema ovom Zakonu, smatraju se:

1. vojni i civilni invalid I. do V. grupe koji nije zaposlen niti samostalno obavlja privrednu ili profesionalnu djelatnost;
2. žena kada navršši 55 godina ili muškarac kad navršši 65 godina života, odnosno za mlađe osobe kad nastupi gubitak sposobnosti za rad prema propisima o invalidskom osiguranju radnika;
3. dijete do navršenih 15 godina života, odnosno za vrijeme školovanja, ali najkasnije do navršenih 26 godina života, a ako je nesposobno za samostalan život i rad, prema propisima o invalidskom osiguranju za vrijeme, dok ta nesposobnost traje, uz uvjet da je nesposobnost nastupila prije navršenih 15 godina života, odnosno za vrijeme školovanja prije navršenih 26. godina života;
4. udovica ili udovac iza osobe od koje izvode pravo, ako je nakon smrti te osobe ostalo jedno ili više djece prema kojima oni obavljaju roditeljske dužnosti, dok su ta djeca nesposobna za samostalan život i rad, prema točki 3. ovoga stavka.

Dijete iz stavka 1. točke 3. ovoga članka, koje prekine školovanje zbog bolesti što ju utvrdi nadležna zdravstvena ustanova, smatra se nesposobnim za samostalan život i rad i za vrijeme trajanja bolesti do navršenih 26 godina života, kao i nakon te godine, ali najviše onoliko vremena koliko je zbog bolesti izgubilo od školovanja, ako je školovanje nastavljeno prije navršenih 26 godina.

Članak 37.

Osnovica za određivanje opskrbnine iznosi 55% prosječne mjesečne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj iz prethodne godine.

Korisnicima koji u kućanstvu nemaju prihode od utjecaja na opskrbninu, opskrbnina se određuje u visini osnovice.

Korisnicima koji u kućanstvu imaju prihod od poljoprivredne djelatnosti odnosno druge redovne prihode od utjecaja na opskrbninu, opskrbnina se određuje u visini razlike između dijela prihoda koji mjesečno otpada na korisnika i osnovice za određivanje opskrbnine.

Ako dva ili više sukorisnika obiteljske invalidnine ispunjavaju uvjete za stjecanje prava na opskrbninu, opskrbnina određena prema stavku 2. odnosno 3. ovoga članka povećava se za 50% za svakog daljnjeg korisnika.

Ako oba bračna druga ispunjavaju uvjete za stjecanje prava na opskrbninu, po različitim osnovama, opskrbnina im se određuje kao jednom korisniku i tako određena povećava za 50% za drugog bračnog druga.

Članak 38.

Sukorisnicima opskrbnine koji žive u zajedničkom kućanstvu, opskrbnina, određena po članku 37. stavku 4. ovoga Zakona, pripada na jednake dijelove.

Ako obiteljsku invalidninu koristi više osoba koje iz opravdanih razloga žive odvojeno (razvedeni roditelji, djeca rođena u braku i djeca rođena izvan braka i dr.), a prihodi im ne potječu iz zajedničkih izvora opskrbnina pripada samo onim sukorisnicima koji ispunjavaju uvjete za stjecanje prava na opskrbninu.

Ako dva ili više sukorisnika obiteljske invalidnine iz stavka 2. ovoga članka ispunjavaju uvjete za stjecanje prava na opskrbninu, svakome od njih pripada svota koja bi mu pripadala kao samostalnom korisniku, s time da zbroj tih svota ne može biti veći od osnovice za određivanje opskrbnine povećane po članku 37. stavku 4. ovoga Zakona. Ako je zbroj tih svota veći, opskrbnina pripada svakom od sukorisnika u omjeru sa svotama koje bi im pripadale kao samostalnim korisnicima.

Članak 39.

Samohranim korisnicima opskrbnina, određena prema članku 37. ovoga Zakona, povećava se za 50%.

Članak 40.

Samohranim, prema ovom Zakonu, smatra se korisnik opskrbnine koji nema zemljište u posjedu, vlasništvu ili suvlasništvu za koje se prema zakonu zadužuje porezom na prihod od poljoprivredne djelatnosti, te da u svome kućanstvu nema srodnika sposobnih za privređivanje, niti ima članova obitelji u kućanstvu ili izvan kućanstva, koji su zaposleni ili korisnici mirovine ili samostalno obavljaju privrednu ili profesionalnu djelatnost ili da imaju zemljište u posjedu, vlasništvu ili suvlasništvu za koje se prema zakonu zadužuje porezom na prihod od poljoprivredne djelatnosti.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka pri utvrđivanju svojstva samohrane osobe ne uzima se u obzir pastorčad, koja ne živi s njom u kućanstvu.

Ne smatraju se sposobnim za privređivanje, u smislu stavka 1. ovoga članka, članovi kućanstva koji su nesposobni za privređivanje prema članku 36. ovoga Zakona ako nisu zaposleni, odnosno samostalno ne obavljaju privrednu ili profesionalnu djelatnost.

Članak 41.

Pravo na opskrbninu i visina opskrbnine ovisi o ukupnom prihodu od poljoprivredne djelatnosti korisnika opskrbnine i svih članova njegova kućanstva, kao i o drugim redovnim novčanim prihodima korisnika opskrbnine i članova njegove obitelji koji žive s njim u kućanstvu.

Kućanstvom, prema ovom Zakonu, smatra se zajednica života, privređivanja i trošenja ostvarenih prihoda.

Članak 42.

Kao prihod od poljoprivredne djelatnosti, prema ovom Zakonu, smatra se katastarski prihod prema vrijednosti ljestvica iz prethodne godine.

Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka katastarski prihod uzima se umanjen za 50%, ako su u pitanju korisnici dodatka za njegu i pomoć druge osobe, korisnici dodatka za pripomoć u kući i korisnici koji u kućanstvu nemaju članova sposobnih za privređivanje, u smislu članka 36. i članka 40. stavka 3. ovoga Zakona.

Ako je poljoprivredno zemljište dato u zakup, kao prihod od poljoprivredne djelatnosti smatra se mjesečna svota zakupnine, ako je to za korisnika povoljnije.

Ako se radi o korištenju tuđeg zemljišta, katastarski prihod uzima se po odbitku ugovorene naknade za korištenje tuđeg zemljišta.

Katastarski prihod uzima se u obzir i kad se radi o prihodu od zemljišta na kojemu korisnik ima pravo plodokorištenja.

Katastarski prihod ne uzima se u obzir kad se radi o prihodu za koji se prema zakonu ne zadužuje porezom.

Članak 43.

Drugim redovnim novčanim prihodima, prema ovom Zakonu smatraju se:

1. prosječna mjesečna plaća, odnosno naknada s osnova zaposlenja ostvarena u prethodnoj kalendarskoj godini, odnosno ostvarena za prvi cijeli mjesec po zaposlenju u tekućoj godini;
2. mirovina u prosječnoj mjesečnoj svoti ostvarenoj u prethodnoj kalendarskoj godini, odnosno u mjesečnoj svoti za prvi cijeli mjesec tekuće godine po ostvarenju;
3. prihod od samostalnog obavljanja privredne ili profesionalne djelatnosti, prihod ostvaren od iznajmljivanja soba i pružanja usluga i prehrane turistima, prihod od imovine i drugi porezu podložni prihodi prema dobiti, odnosno prihodu iz prethodne godine koji je služio za osnovicu pri određivanju poreza.

Članak 44.

U druge redovne novčane prihode koji su od utjecaja na opskrbninu ne ulaze: novčana primanja po ovom Zakonu, novčana primanja po općinskim propisima o zaštiti vojnih invalid, sudionika i žrtava rata, novčana primanja po propisima o socijalnoj zaštiti, novčana naknada za tjelesno oštećenje i dodatak za njegu i pomoć druge osobe po propisima o invalidskom osiguranju, doplatak za djecu, novčana pomoć obitelji vojnog obveznika, zatim stipendije, nagrade i druga slična primanja učenika i studenata, a niti druge stalna mjesečna novčana primanja korisnika, odnosno članova njegove obitelji, za koja je propisima o njihovu ustanovljenju određeno da se ne uzimaju u obzir kao prihodi kod stjecanja i određivanja prava koje ovisi o prihodima.

Članak 45.

Dio prihoda koji otpada na člana kućanstva korisnika opskrbnine o kojemu ovisi pravo na opskrbninu i visina opskrbnine izračunava se tako, da se:

1. ukupni prihod od poljoprivredne djelatnosti podijeli na korisnika opskrbnine i sve članove njegova kućanstva;
2. drugi redovni novčani prihodi podijele na korisnika opskrbnine odnosno člana obitelji o čijem se prihodu radi i članove njegove obitelji koji s njim žive u kućanstvu, ako ih taj član, odnosno korisnik, uzdržava i ako prema njima ima obvezu uzdržavanja. Ovi prihodi dijele se i na unučad korisnika odnosno člana obitelji o čijem se prihodu radi, ako ih taj član obitelji odnosno korisnik uzdržava kao članove svoje kućanstva zato što su nesposobni za privređivanje i nemaju roditelje niti prihode ili su im roditelji nesposobni za privređivanje i bez prihoda.

Ako je braćni drug korisnika opskrbnine zaposlen u inozemstvu izvan teritorija bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije kod inozemnog poslodavca ili tamo samostalno obavlja privrednu ili profesionalnu djelatnost, smatra se da mjesečni prihod po članu kućanstva korisnika opskrbnine prelazi svotu iz članka 34., točke 6. ovoga Zakona.

Članak 46.

Promjene u visini prihoda i broju članova kućanstva, o kojime ovisi pravo na opskrbninu i visina opskrbnine, utječu na opskrbninu tako, da se promjene koje uvjetuju gubitak ili smanjenje opskrbnine uzimaju u obzir od prvog dana slijedećeg mjeseca poslije nastanka, a promjene koje uvjetuju stjecanje ili povećanje opskrbnine uzimaju se u obzir od prvog dana slijedećeg mjeseca nakon podnošenja odgovarajućeg zahtjeva.

2. Dodatak za pripomoć u kući

Članak 47.

Korisniku opskrbnine koji zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju ne može sam ispunjavati osnovne životne zahtjeve, pripada dodatak za pripomoć u kući, ako ne koristi dodatak za njegu i pomoć druge osobe po ovome Zakonu ili po drugim propisima.

Dodatak za pripomoć u kući iznosi mjesečno 45% od prosječne mjesečne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj iz prethodne godine.

3. Doplatak za djecu

Članak 48.

Korisnici osobne invalidnine, djeca - korisnici obiteljske invalidnine i korisnici opskrbnine imaju pravo na doplatku za djecu pod uvjetima i u visini što su utvrđeni propisima o tome doplatku, ako ne ispunjava uvjete za ostvarivanje tog doplatka po drugim propisima.

4. Besplatna i povlaštena vožnja

Članak 49.

Korisnik obiteljske invalidnine iza osobe poginule pod okolnostima iz članka 5., stavka 1., točke 1. do 3. i članka 8., stavka 1. točke 1., 2. i 5. ovoga Zakona ima pravo na jedno besplatno putovanje godišnje željeznicom, brodom ili autobusom radi obilaskе groba te osobe, a koja nije pokopna mjestu prebivališta korisnika obiteljske invalidnine.

Članak 50.

Vojni i civilni invalid koji po ovom Zakonu koristi dodatak za njegu i pomoć druge osobe ima pravo na povlaštenu vožnju u unutarnjem prometu i to:

- za dva putovanja godišnje željeznicom, brodom ili autobusom uz povlasticu od 75% od redovne cijene vozne karte,
- za jedno putovanje godišnje avionom, uz povlasticu od 50% od redovne cijene vozne karte.

Članak 51.

Pod jednim putovanjem prema članu 49. i 50. ovoga Zakona podrazumijeva se odlazak iz polaznog u uputno mjesto (vožnja u odlasku) i povratak iz uputnog mjesta u polazno (vožnja u povratku).

VI. POSEBNE ODREDBE

Članak 52.

Mjesečne svote osobne invalidnine, dodatka za njegu i pomoć druge osobe, ortopedskog dodatka, posebnog dodatka, obiteljske invalidnine, uvećane obiteljske invalidnine, dodatka za pripomoć u kući i svota osnovice za određivanje opskrbnine usklađuje se početkom svake kalendarske godine uzimajući u obzir kretanje prosječne mjesečne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini i materijalne mogućnosti Republike.

Mjesečne svote osobne invalidnine, dodatka za njegu i pomoć druge osobe, ortopedskog dodatka, posebnog dodatka, obiteljske invalidnine, uvećane obiteljske invalidnine, dodatka za pripomoć u kući i svota osnovice za određivanje opskrbnine, usklađene po odredbi stavka 1. ovoga članka, mogu se uskladiti i početkom drugog polugodišta prema prosječnoj mjesečnoj plaći svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj iz prethodnog polugodišta azko se za to osiguraju sredstva.

Članak 53.

Svota cenzusa redovnih novčanih prihoda iz članka 34., stavka 1., točke 6. ovoga Zakona usklađuje se početkom svake kalendarske godine s kretanjem prosječne mjesečne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini.

Članak 54.

Svota cenzusa katastarskog prihoda iz članka 34., stavka 1., točke 5. ovoga Zakona usklađuje se s koeficijentom povećanja vrijednosti ljestvica toga prihoda u Republici Hrvatskoj.

Članak 55.

Svote mjesečnih novčanih primanja, svotu osnovice za određivanju opskrbnine i svotu cenzusa novčanih prihoda utvrđuje, prema odredbama članka 52. i 53. ovoga Zakona, ministar rada, socijalne skrbi i obitelji, na temelju odgovarajućih službenih podataka.

Ministar rada, socijalne skrbi i obitelji utvrđuje i svotu cenzusa katastarskog prihoda prema odredbi članka 54 ovoga Zakona, na temelju akta o izmjeni vrijednosti ljestvica katastarskog prihoda.

Članak 56.

Ministar rada, socijalne skrbi i obitelji donosi propise: o utvrđivanju postotka oštećenja organizma prema stupnju oštećenja i drugim uvjetima i kriterijima za utvrđivanje invaliditeta; o medicinskim indikacijama za razvrstavanje invalida od I. do IV. grupe prema stupnju potrebe za njegom i pomoći druge osobe; o oštećenju organizma po osnovi kojih invalid ima pravo na ortopedski dodatak i razvrstavanju tih oštećenja u stupnjeve; o indikacijama i kontraindikacijama za kupališno i klimatsko liječenje, trajanju liječenja, uvjete, postupak i način ostvarivanja toga liječenja; o načinu ostvarivanja i korištenja prava na besplatnu i povlaštenu vožnju i na naknadu troškova prijevoza; o načinu isplate novčanih primanja i drugih troškova po ovom Zakonu, načinu vođenja evidencije o obavljenim isplatama i dostavi izvješća o potrošenim sredstvima prema ovom Zakonu i kontroli namjenskog trošenja sredstava; te o radu liječničkih komisija u postupku za ostvarivanje prava po ovome Zakonu.

Ministar rada, socijalne skrbi i obitelji može propisati pravo na specijalna pomagala za invalide koji su izgubili vid na oba oka.

Članak 57.

Pri stjecanju ili određivanju prava po drugim propisima ovisno o prihodima, dodatak za njegu i pomoć druge osobe i dodatak za pripomoć u kući iz ovoga Zakona ne uzimaju se kao prihod prilikom odlučivanja o takvom pravu.

VII. KORIŠTENJE PRAVOM I PRESTANAK PRAVA

Članak 58.

Osobna invalidnina, dodatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski dodatak, posebni dodatak, obiteljska invalidnina i uvećana obiteljska invalidnina, pripadaju od prvog dana idućeg mjeseca od dana ispunjenja uvjeta ako je zahtjev za priznavanje tih prava podnjet u roku od tri mjeseca od dana ispunjenja uvjeta.

Ako je zahtjev za priznavanje prava na osobnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski dodatak, posebni dodatak, obiteljsku invalidninu i uvećanu obiteljsku invalidninu, podnjet po isteku roka od tri mjeseca od dana ispunjenja uvjeta, ta prava pripadaju od prvog dana idućeg mjeseca nakon podnošenja zahtjeva.

Danom ispunjenja uvjeta za ostvarivanje prava po osnovi bolesti dobivene pod okolnostima iz članka 5., stavka 1., točke 1. i članka 7., stavka 1. ovoga Zakona smatra se dan otpuštanja iz oružanih snaga.

Opskrbnina i dodatak za pripomoć u kući pripadaju od prvog dana idućeg mjeseca nakon podnošenja zahtjeva,

Ako je zahtjev za priznavanje prava na opskrbninu podnjet prije donošenja rješenja o priznavanju prava na invalidninu, opskrbnina pripada od prvog dana idućeg mjeseca nakon što je na rješenje o pravu na invalidninu data suglasnost u revizionom postupku.

Ako je zahtjev za priznavanje prava na dodatak za pri pomoć u kući podnjet prije donošenja rješenja o priznanju prava na opskrbninu, dodatak za pripomoć u kući pripada od prvog dana idućeg mjeseca nakon donošenja rješenja o priznanju prava na opskrbninu.

Iznimno od odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka pravo na osobnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski dodatak, posebni dodatak, obiteljsku invalidninu i uvećanu obiteljsku invalidninu - za oštećenje organizma nastalo, odnosno smrt osobe od koje se izvodi pravo nastupilo pod okolnostima iz članka 5. stavka 1. točke 1 i stavka 2. ovoga Zakona pripada od prvog dana idućeg mjeseca po ispunjenju uvjeta.

Doplatak za djecu pripada od dana određenog propisima o tome doplatku.

Članak 59.

Vojni, odnosno civilni invalid, koji za isto oštećenje organizma koristi pravo na novčanu naknadu za tjelesno oštećenje po propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju ne može koristiti pravo na invalidninu po ovom Zakonu.

Član obitelji osobe iz članka 12., točke 4. do 7. ovoga Zakona koji je zaposlen, bavi se privrednom ili profesionalnom djelatnošću ili je korisnik mirovine, ne može koristiti pravo na obiteljsku invalidninu po ovom Zakonu.

Članak 60.

Korisnik dodatka za njegu i pomoć druge osobe koji ispunjava uvjete za ostvarivanje toga prava po drugim propisima ima pravo na razliku svote dodatka za njegu i pomoć druge osobe po ovom Zakonu, ako takva razlika postoji.

Članak 61.

Osobna invalidnina, dodatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski dodatak, posebni dodatak, obiteljska invalidnina, uvećana obiteljska invalidnina, opskrbnina, dodatak za pripomoć u kući i doplatak za djecu isplaćuje se u mjesečnim svotama i to unazad.

Članak 62.

Dospjele, a neisplaćene svote novčanih primanja iz ovoga Zakona isplaćuju se članovima obitelji koji su s korisnikom do njegove smrti živjeli u zajedničkom kućanstvu.

Članak 63.

Dodatak za njegu i pomoć druge osobe i dodatak za pripomoć u kući ne isplaćuje se za mjesec u kojem je korisnik svo vrijeme proveo u zdravstvenoj ustanovi ili drugoj organizaciji ili ustanovi u kojoj mu je osigurana njega i pomoć druge osobe.

Dodatak za njegu i pomoć druge osobe i dodatak za pripomoć u kući ne isplaćuje se ni za vrijeme korištenja kupališnoga i klimatskog liječenja po ovom Zakonu.

Članak 64.

Korisniku opskrbnine koji boravi u inozemstvu prestaje pravo na opskrbninu, pravo na dodatak za pripomoć u kući i pravo na doplatu za djecu nakon tri mjeseca neprekidnog boravka u inozemstvu.

Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na stranog državljanina iz članka 3., stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 65.

Ako se korisnik mjesečnih novčanih primanja iz ovoga Zakona nalazi u pritvoru, članovima obitelji koje korisnik uzdržava isplaćuje se polovica tih primanja. Zadržana polovica primanja isplatit će se korisniku, ako krivični postupak bude pravomoćnom odlukom obustavljen, ili ako korisnik pravomoćnom presudom bude oslobođen optužbe,

odnosno ako optužba protiv njega bude odbijena, ali ne zbog nenadležnosti suda.

Ako se korisnik opskrbnine i dodatka za pripomoć u kući nalazi na izdržavanju kazne zatvora preko jednog do šest mjeseci, pripada mu za to vrijeme polovica tih primanja ako uzdržava članove obitelji u kućanstvu, a ako ne uzdržava takove članove obitelji ne pripadaju mu za to vrijeme ta primanja. Ako opskrbninu koriste dva ili više sukorisnika obiteljske invalidnine, ostalim sukorisnicima isplaćuje se dio opskrbnine koji njima pripada.

Članak 66.

Korisniku prava iz ovoga Zakona, osuđenom pravomoćnom sudskom presudom na kaznu zatvora dužu od šest mjeseci, ne pripadaju ta prava za vrijeme dok se nalazi na izdržavanju kazne.

Članak 67.

Prava ostvarena po ovom Zakonu gube korisnici koji su osuđeni pravomoćnom sudskom presudom zbog toga što su od 17. kolovoza 1990. bili pripadnici, pomagači ili suradnici neprijateljskih vojnih ili paravojnih formacija, odnosno zbog ugrožavanja ustavnog poretka i sigurnosti Republike Hrvatske kao i članovi obitelji takvih osoba.

Osobama protiv kojih je pokrenut krivični postupak zbog djela iz stavka 1. ovoga članka ne isplaćuju se novčana primanja za vrijeme do okončanja tog postupka.

Članak 68.

Bračni drug stupanjem u brak gubi prava iz ovoga Zakona koja je ostvario kao član obitelji.

Bračni drug gubi prava iz ovoga Zakona i ako je napustio djecu s kojom koristi prava i zanemario njihovo uzdržavanje, podizanje i odgoj. Ta prava mogu se ponovno uspostaviti ako bračni drug nastavi obavljati roditeljske dužnosti za vrijeme dok se djeca koriste pravima iz ovoga Zakona.

Članak 69.

Prava po ovom Zakonu mogu se koristiti dok postoje ovim Zakonom propisani uvjeti za korištenje tim pravima.

Korisnici prava iz ovoga Zakona dužni su u roku od 15 dana prijaviti nadležnom organu uprave svaku promjenu činjenica, koje utječu na gubitak pojedinog prava ili na smanjenje opsega korištenja tim pravom.

Članak 70.

Prava po ovom Zakonu, koja se stječu po osnovi rane, povrede ili ozljede dobivene pod okolnostima iz članka 5., stavka 1., točke 1., 3. i 5. i stavka 2., članka 6., stavka 1., točke 1., 2., 4., 5. i 6. i stavka 2. i članka 8., stavka 1. ovoga Zakona, odnosno po osnovi smrti osobe pod tim okolnostima, ne zastarijevaju.

U pogledu zastare isplate novčanih primanja po ovom Zakonu primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zastara potraživanja.

VIII. POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA

Članak 71.

O pravima po ovom Zakonu rješava u prvom stepenu nadležni općinski organ uprave, a u drugom stepenu nadležni republički organ uprave.

O pravima stranih državljana koji nemaju prebivalište na teritoriju Republike Hrvatske rješava u prvom stepenu, nadležni organ uprave za grad Zagreb.

Članak 72.

Činjenica da je rana, povreda ili ozljeda dobivena pod okolnostima iz članka 5. i 6. i članka 8., stavka 1. ovoga Zakona utvrđuje se samo pisanim dokaznim sredstvima.

Pisanim dokaznim sredstvom u smislu stavka 1. ovoga članka smatra se potvrda o uzroku i okolnostima pod kojima se slučaj dogodio izdana od nadležne vojne jedinice ili ustanove, odnosno od nadležnog organa uprave.

Pisanim dokaznim sredstvom u smislu stavka 1. ovoga članka za utvrđivanje činjenice da se rana, povreda ili ozljeda dobivena pod okolnostima iz članka 5., stavka 1., točke 3 i članka 8., stavka 1. ovoga Zakona smatra se i medicinska dokumentacija o liječenju tijekom drugog svjetskog rata i neposredno nakon tog rata, a najkasnije od 15. svibnja 1946. za oštećenje organizma nastalo do 15. svibnja 1945, a za oštećenje organizma nastalo pod okolnostima iz članka 8., stavka 1., točke 1. do 4. ovoga Zakona u vremenu od 30. svibnja 1990. do dana

prestanka neprijateljstva, medicinska dokumentacija o liječenju neposredno nakon ranjavanja, povređivanja ili ozljeđivanja, a najkasnije tri mjeseca od dana prestanka neprijateljstava.

Pisanim dokaznim sredstvom o činjenici da je rana, povreda ili ozljeda dobivena pod okolnostima iz članka 5, stavka 1., točka 3. ovoga Zakona iznimno se može smatrati i odgovarajuća potvrda izdana od Društva ratnih veterana "Hrvatski domobran".

Članak 73.

Činjenica da je bolest nastala, pogoršala se odnosno pojavila pod okolnostima iz članka 5., stavka 1., točke 1., članka 7., stavka 1. i članka 8., stavka 2. ovoga Zakona utvrđuje se na temelju medicinske dokumentacije koja potječe iz vremena sudjelovanja u obrani Republike Hrvatske, službe u oružanim snagama odnosno trajanja neprijateljstava ili iz razdoblja 30 dana nakon prestanka sudjelovanja u obrani Republike Hrvatske, otpuštanja iz oružanih snaga, odnosno prestanka neprijateljstava.

Članak 74.

Činjenica da je osoba od koje članovi obitelji izvode prava po odredbama ovoga Zakona poginula, umrla ili nestala pod okolnostima iz članka 5. i 6., članka 7., stavka 1. i članka 8., stavka 1. i 2. ovoga Zakona utvrđuje se pisanim dokaznim sredstvima.

Pisanim dokaznim sredstvom u smislu stavka 1. ovoga članka smatra se potvrda o uzroku i okolnostima pod kojima se slučaj dogodio izdana od nadležne vojne jedinice ili ustanove odnosno od nadležnog organa uprave.

Pisanim dokaznim sredstvom u smislu stavka 1. ovoga članka smatra se i medicinska dokumentacija o liječenju, odnosno uzroku smrti osobe od koje se izvodi pravo.

Pisanim dokaznim sredstvom o činjenici da je osoba od koje članovi obitelji izvode prava po odredbama ovoga Zakona poginula, umrla ili nestala pod okolnostima iz članka 5., stavka 1., točke 3. ovoga Zakona iznimno se može smatrati i odgovarajuća potvrda izdana od Društva ratnih veterana "Hrvatski domobran".

Članak 75.

Zahtjev za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida, mirnodopskog vojnog invalida odnosno civilnog invalida po osnovi oštećenja organizma nastaloga zbog bolesti dobivene, odnosno pogoršane ili ispoljene pod okolnostima iz članka 5., stavka 1., točke 1., članka 7., stavka 1. i članka 8., stavka 2. ovoga Zakona može se podnijeti nakon prestanka sudjelovanja u obrani Republike Hrvatske, otpuštanja iz oružanih snaga, odnosno prestanka neprijateljstava, a najkasnije u roku od pet godina od dana prestanka sudjelovanja u obrani Republike Hrvatske, otpuštanja iz oružanih snaga, odnosno prestanka neprijateljstava.

Zahtjev za priznavanje prava na obiteljsku invalidninu po osnovi osobe koja je od bolesti dobivene, odnosno pogoršane ili ispoljene pod okolnostima iz članka 5., stavka 1,

točke 1., članka 7., stavka 1. i članka 8, stavka 2. ovoga Zakona umrla u roku od godinu dana po prestanku sudjelovanja u obrani Republike Hrvatske, po otpuštanju iz oružanih snaga, odnosno po prestanku neprijateljstava, može se podnijeti u roku od pet godina od dana smrti

te osobe, a najkasnije u roku od pet godina od dana kad je ta osoba prestala sudjelovati u obrani Republike Hrvatske, ili otpuštena iz oružanih snaga, odnosno od dana prestanka neprijateljstava.

Pod prestankom sudjelovanja u obrani Republike Hrvatske podrazumijeva se prestanak neprijateljstava, odnosno otpuštenje iz oružanih snaga Republike Hrvatske, ako je oboljela osoba otpuštena iz oružanih snaga prije prestanka neprijateljstava.

Pod otpuštanjem iz oružanih snaga podrazumijeva se prekidanje obveze služenja vojnog roka, otpuštanje vojnika nakon odsluženja vojnog roka ili zbog nesposobnosti za vojnu službu i otpuštanje vojnih obveznika s vojnih vježbi u jedinicama ili ustanovama oružanih snaga u smislu propisa o vojnoj obvezi, te otpuštanje sa školovanja kadeta vojnih škola.

Članak 76.

Oštećenje organizma invalida, pravo na dodatak za njegu i pomoć druge osobe, pravo na ortopedski dodatak, pravo na pripomoć u kući, te nesposobnost za privređivanje, kao uvjet za ostvarivanje prava po ovom Zakonu, utvrđuje se na temelju nalaza i mišljenja nadležne liječničke komisije.

Kupališno i klimatsko liječenje koristi se na osnovi mišljenja nadležnih liječničkih komisija.

Članak 77.

Nalaz i mišljenje u prvostepenom postupku daje liječnička komisija sastavljena od tri liječnika specijalista.

Nalaz i mišljenje u drugostepenom postupku daje liječnička komisija sastavljena od pet liječnika specijalista.

Liječničke komisije iz članka 76., stavka 2. ovoga Zakona sastavljene su od po tri liječnika specijalista:

Ministar rada, socijalne skrbi i obitelji, imenuje članove komisija iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka i određuje sjedište i područje rada komisije.

Članak 78.

Liječničke komisije iz članka 76., stavka 2. i članka 77., stavka 1. i 2. ovoga Zakona daju nalaz i mišljenje u roku od dva mjeseca od dana primitka predmeta.

Članak 79.

Rješenje, donijeto u prvom stepenu, kojim se utvrđuje vojni i civilni invaliditet, pravo na osobnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski dodatak, posebni dodatak, obiteljsku invalidninu, uvećanu obiteljsku invalidninu, opskrbninu, dodatak za pripomoć u kući i doplatak za djecu podliježe reviziji.

Reviziju obavlja, po službenoj dužnosti, nadležni drugostepeni organ uprave.

Ako je protiv rješenja prvostepenog organa uprave izjavljena žalba, o reviziji i žalbi rješava se istim rješenjem.

Ako protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije izjavljena žalba, organ koji je donio to rješenje dostavit će ga, zajedno sa spisima predmeta organu nadležnom za reviziju u roku od 8 dana od dana isteka roka za žalbu.

Revizija odgađa izvršenje rješenja.

Članak 80.

U postupku revizije nadležni drugostepeni organ uprave može se s prvostepenim rješenjem suglasiti ili ga može izmijeniti, poništiti ili ukinuti.

Drugostepeni organ će u postupku revizije poništiti ili ukinuti prvostepeno rješenje i predmet vratiti na ponovni postupak ili sam riješiti stvar, ako utvrdi da su u prvostepenom postupku nepotpuno ili pogrešno utvrđene činjenice ili da se u postupku nije vodilo računa o pravilima postupka, koja bi bila od utjecaja na rješenje stvari, ili ako utvrdi da su pogrešno ocijenjeni dokazi, ili da je iz utvrđenih činjenica izveden pogrešan zaključak o činjeničnom stanju, ili da je pogrešno primijenjen propis na temelju kojeg je stvar riješena.

Prvostepeni organ čije je rješenje u postupku revizije poništeno ili ukinuto i predmet vraćen na ponovni postupak, donosi novo rješenje. Novo prvostepeno rješenje podliježe reviziji u kojoj se ispituje je li novo rješenje u skladu s razlozima zbog kojih je prethodno rješenje poništeno ili ukinuto.

U postupku revizije drugostepeni je organ dužan pribaviti nalaz i mišljenje liječničke komisije iz članka 77., stavka 2. ovoga Zakona o oštećenju organizma invalida, o pravu na dodatak za njegu i pomoć druge osobe, pravu na ortopedski dodatak, pravu na pripomoć u kući, o nesposobnosti za privređivanje i u slučaju iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 81.

Ako protiv rješenja prvostepenog organa koje podliježe reviziji nije izjavljena žalba, a revizija ne bude obavljena u roku od tri mjeseca od dana kad je drugostepeni organ primio predmet, smatra se da je revizija obavljena i da je data suglasnost na rješenje.

Ako se u postupku revizije pribavlja nalaz i mišljenje liječničke komisije, rok za izvršenje revizije počinje teći od dana kad je drugostepeni organ primio nalaz i mišljenje liječničke komisije, ako je nalaz i mišljenje zatraženo u roku od 15 dana od dana primitka predmeta na reviziju.

Članak 82.

Nadležni prvostepeni organ, po službenoj dužnosti vodi postupak za donošenje novog rješenja o pravu koje je prethodnim rješenjem utvrđeno privremeno.

Novo rješenje iz stavka 1. ovoga članka ima pravni učinak od prvog dana idućeg mjeseca nakon protoka važnosti rješenja kojim je pravo utvrđeno privremeno.

Ako korisnik prava u postupku iz stavka 1. ovoga članka ne pristupi pregledu ili na drugi način onemogućí da liječnička komisija iz članka 77. stavka 1. ovoga Zakona dade nalaz i mišljenje, postupak će se obustaviti.

Ako osoba, kojoj je postupak za donošenje novog rješenja obustavljen u smislu stavka 3. ovoga članka, podnese ponovni zahtjev za priznavanje prava po ovom Zakonu, prava utvrđena novim rješenjem pripadaju od prvog dana idućeg mjeseca od dana podnošenja tog zahtjeva.

Članak 83.

Ako nakon donošenja konačnog rješenja o pravima iz ovoga Zakona kod vojnog, odnosno civilnog invalida nastupe promjene, koje su od utjecaja na postotak oštećenja organizma utvrđenog konačnim rješenjem, vojni odnosno civilni invalid može, po isteku dvije godine od dana donošenja konačnog rješenja, podnijeti zahtjev za utvrđivanje novog postotka oštećenja organizma.

Propisom iz članka 56., stavka 1. ovoga Zakona kojim se uređuje utvrđivanje postotka oštećenja organizma utvrdit će se oštećenja na osnovi kojih se može podnijeti zahtjev za utvrđivanje novog postotka oštećenja organizma i prije isteka roka od dvije godine.

Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se i na osobu kojoj nije priznato svojstvo vojnog odnosno civilnog invalida zbog neudovoljavanja uvjeta što je ovim Zakonom propisan za stjecanje tog svojstva u pogledu postotka oštećenja organizma.

Članak 84.

Postupak za rješavanje o svojstvu vojnog ili civilnog invalida odnosno o svojstvu korisnika obiteljske invalidnine, završen rješenjem protiv kojega nema redovnog pravnog sredstva u upravnom postupku, može se obnoviti i nakon proteka rokova predviđenih za obnovu postupka u zakonu kojim se uređuje opći upravni postupak, osim u slučajevima priznavanja svojstva vojnog odnosno civilnog invalida po osnovi bolesti i priznavanja svojstva korisnika obiteljske invalidnine iza osobe koja je umrla od bolesti.

Ako se u obnovljenom postupku ranije rješenje zamijeni novim, pravne posljedice na temelju novog rješenja djeluju od prvog dana idućeg mjeseca od dana podnošenja prijedloga za obnovu postupka, odnosno od prvog dana idućeg mjeseca od dana donošenja novog rješenja, ako je postupak za obnovu pokrenut po službenoj dužnosti.

Činjenice na temelju kojih se donosi rješenje u obnovi postupka pokrenutog po službenoj dužnosti utvrđuju se svim dokaznim sredstvima prikladnima za utvrđivanje činjeničnog stanja.

Članak 85.

Rješenje o pravima po ovom Zakonu koje je postalo konačno u upravnom postupku može se ukinuti po pravu nadzora u roku od pet godina od dana kada je rješenje postalo konačno u upravnom postupku, ako je njime očigledno povrijeđen materijalni zakon u korist stranke, a na štetu države.

Članak 86.

U postupku za ostvarivanje prava, po ovom Zakonu, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opći upravni postupak, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 87.

Rješenja kojima je, prema odredbama ovoga Zakona, priznato pravo na osobnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski dodatak, posebni dodatak, obiteljsku invalidninu, uvećanu obiteljsku invalidninu, opskrbninu, dodatak za pripomoć u kući, doplatak za djecu i pravo na naknadu troškova prijevoza izvršava nadležni općinski organ uprave po službenoj dužnosti, ukoliko ministar rada, socijalne skrbi i obitelji drukčije ne odredi.

Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka novčana primanja po ovom Zakonu korisnicima s prebivalištem u inozemstvu isplaćuje Služba za računovodstvene poslove Ministarstva rada, socijalne skrbi i obitelji.

Članak 88.

Isplatni organ iz članka 87. ovoga Zakona vodi evidenciju o izvršenim isplatama i o broju i strukturi korisnika.

Članak 89.

Nove svote novčanih primanja na temelju akata iz članka 55., stavka 1. ovoga Zakona zatečenim korisnicima tih primanja, određuje se i isplaćuje po službenoj dužnosti.

Članak 90.

Korisnicima prava po ovom Zakonu pripada naknada troškova za prijevoz u drugo mjesto, ako su od nadležnog organa upućeni odnosno pozvani u drugo mjesto radi pregleda pred liječničkom komisijom ili u svezi s korištenjem kupališnog i klimatskog liječenja po ovom Zakonu.

Korisnik prava po ovom Zakonu kojemu je određen pratilac za putovanje radi pregleda pred liječničkom komisijom, odnosno radi korištenja kupališnim i klimatskim liječenjem ima pravo na naknadu troškova prijevoza i za pratioca.

Pravo na naknadu troškova prijevoza iz stavka 1. i 2. ovoga članka ima i osoba koja je podnijela zahtjev za priznavanje prava po ovom Zakonu, aho joj je konačnim rješenjem traženo pravo, odnosno povećanje grupe oštećenja organizme priznato.

Troškovi prijevoza naknaduju se prema cijeni vozne karte za prijevoz autobusom, odnosno drugim razredom željeznicom ili brodom.

Članak 91.

Troškove postupka za ostvarivanje prave po ovom Zakonu snosi organ koji vodi postupak.

Članak 92.

Troškovi u svezi s radom liječničkih komisija, troškovi usluga Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske, organizacija poštansko telegrafskog i telefonskog saobraćaja i banaka za isplatu novčanih primanja te troškovi tiskanja tiskarnica za izvršavanje rješenja po ovom Zakonu isplaćuju se iz sredstava osiguranih prema članku 4. ovoga Zakona.

Članak 93.

U postupku ostvarivanja prava po ovom Zakonu ne plaća se taksa.

Članak 94.

Osoba kojoj su isplaćena novčana primanja po ovom Zakonu na koja nije imala pravo, dužna je vratiti primljene svote.

Potraživanje iz stavka 1. ovoga članka zastarijeva kad protekne rok određen zakonom kojim se uređuje zastara potraživanja za tu vrstu potraživanja. Taj rok počinje teći od dana kad je u upravnom postupku postalo konačno rješenje kojim je utvrđeno da isplaćivano primanje ne pripada ili da pripada u manjoj svoti.

Osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je vratiti nepravilno isplaćeno novčano primanje u svoti primljenoj najviše za posljednje tri godine računajući od posljednje isplate na koju nije imala pravo. Ako to ne učini u roku što ga odredi nadležni isplatni organ, povrat nepravilno primljenih svota ostvarit će se tužbom pri nadležnom sudu.

Obveza povrata nepravilno isplaćenih svota primanja postoji neovisno o tome je li rješenje na temelju kojega je primanje isplaćeno poništeno, ukinuto ili izmijenjeno.

IX. PRIMJENA ODREĐABA OVOGA ZAKONA ZA VRIJEME RATNOG STANJA

Članak 95.

Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i za vrijeme ratnog stanja, osim odredaba kojima je uređeno pravo na kupališno i klimatsko liječenje i pravo na besplatnu i povlaštenu vožnju.

Članak 96.

Za vrijeme ratnog stanja ministar rada, socijalne skrbi i obitelji može, po potrebi, svojom posebnom uputom odrediti organ koji će u prvom stepenu rješavati o pravima po ovom Zakonu i isplaćivati novčana primanja za korisnike s područja općina u kojima se, u vrijeme ratnog stanja, te poslove ne može obavljati.

Članak 97.

Novčana sredstva za ostvarivanje prava predviđenih ovim Zakonom, za vrijeme ratnog stanja, osiguravaju se po propisima kojima je uređeno financiranje Republike za vrijeme ratnog stanja.

Članak 98.

U vrijeme ratnog stanja, svote mjesečnih novčanih primanja iz ovoga Zakona utvrđuju se u skladu s visinom sredstava osiguranih prema odredbi članka 97 ovoga Zakona.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 99.

Ratni vojni invalid kojemu je to svojstvo priznato, do stupanja na snagu ovoga Zakona, po Zakonu o osnovnim pravima vojnih invalida i obitelji palih boraca ("Službeni list SFRJ", br. 68/81., 41/83., 75/85., 44/89., 87/89., 20/90. i 42/90.), po propisima koji su prethodili tome zakonu, odnosno po Uredbi o zaštiti žrtava rata za obranu Republike Hrvatske i njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 52/91.), zadržava svojstvo ratnog vojnog invalida i koristi se pravima u opsegu i uz uvjete što su propisani ovim Zakonom i u slučaju kad osnova za stjecanje tog svojstva nije predviđena ovim Zakonom, ako ispunjava uvjete iz članka 3. ovoga Zakona.

Članak 100.

Mirnodopski vojni invalid kojemu je to svojstvo priznato, do stupanja na snagu ovoga Zakona, po Zakonu o osnovnim pravima vojnih invalida i obitelji palih boraca ("Službeni list SFRJ", br. 68/81., 41/83., 75/85., 44/88., 87/89., 20/90. i 42/90.), odnosno po propisima koji su prethodili tome zakonu, zadržava svojstvo mirnodopskog vojnog invalida i koristi se pravima u opsegu i uz uvjete što su propisani ovim Zakonom i u slučaju kada osnova za stjecanje tog svojstva nije predviđena ovim Zakonom, ako ispunjava uvjete iz članka 3. ovoga Zakona.

Članak 101.

Žrtve fašističkog terora, građanska žrtva rata, odnosno žrtva neprijateljskog djelovanja kojoj je to svojstvo priznato, do stupanja na snagu ovoga Zakona, po Zakonu o zaštiti žrtava fašističkog terora i građanskih žrtava rata ("Narodne novine", br. 57/85., 55/86., 27/88. i 57/89.), odnosno po propisima koji su prethodili tome zakonu, smatra se civilnim invalidom rata i koristi se pravima u opsegu i uz uvjete to su ovim Zakonom propisani za civilne invalide rata, ako ispunjava uvjete iz članka 3. ovoga Zakona.

Članak 102.

Korisnik obiteljske invalidnine kojemu je to pravo priznato, do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, po Zakonu o osnovnim pravima vojnih invalida i obitelji palih boraca ("Službeni list SFRJ", br. 68/81., 41/83., 75/85., 44/89., 87/89., 20/90. i 42/90.), po propisima koji su prethodili tome zakonu, odnosno po Uredbi o zaštiti žrtava rata za obranu Republike Hrvatske i njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 52/91.), a koji ispunjava uvjete za stjecanje i korištenje tog prava propisane ovim Zakonom, koristi se i nakon tog dana pravom na obiteljsku invalidninu i drugim pravima u opsegu i uz uvjete što su propisani ovim Zakonom, ako ispunjava uvjete iz članka 3. ovoga Zakona.

Korisnik obiteljske invalidnine kojemu je to pravo priznato, do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, po zakonu, odnosno po propisima iz stavka 1. ovoga članka, a koji ne ispunjava uvjete za stjecanje i korištenje tog prava propisane ovim Zakonom, koristi se i nakon tog dana

pravom na obiteljsku invalidninu sve dok za to ispunjava uvjete koji su bili propisani zakonom iz stavka 1. ovoga članka. ako ispunjava uvjete iz članka 3. ovoga Zakona.

Obiteljska invalidnina za jednog korisnika iz stavka 2. ovoga članka pripada u postotku od mjesečne svote osobne invalidnine invalida I. grupe po ovom Zakonu u kojem postotku je bila određena do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 103.

Nadležni općinski organ uprave donijet će po službenoj dužnosti rješenja o prestanku prava na:

- invalidski dodatak, novčanu naknadu, novčanu pomoć, dodatak za njegu i pomoć druge osobe u punom opsegu i obiteljski dodatak za sve dosadašnje korisnike tih prava,
- dodatak za njegu i pomoć druge osobe u smanjenom opsegu i dodatak na samohranost za sve dosadašnje korisnike tih prava i
- doplatka za djecu za sve dosadašnje korisnike toga doplatka za koje se utvrdi da ne ispunjavaju statusne uvjete iz članka 48. ovoga Zakona.

Rješenja iz stavka 1. ovoga članka treba donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 104.

Zahtjevi za priznavanje svojstva, odnosno prava po Uredbi o zaštiti žrtava rata za obranu Republike Hrvatske i njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 52/91.) u povodu kojih, do stupanja na snagu ovoga Zakona nije donijeto konačno rješenje, riješit će se prema propisima koji su bili na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva, ako je to za njih povoljnije.

Zahtjevi za priznavanje svojstva vojnog invalida po osnovi rane, povrede ili ozljede dobivene pod okolnostima iz članka 5., stavka 1., točk 2. i 4. i članka 6., stavka 1., točke 3. ovoga Zakona, odnosno zahtjevi za priznavanje prava po osnovi smrti osobe pod tim okolnostima, koji budu podnijeti nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, neće se uzimati u postupak.

Postupak po zahtjevima za priznavanje prava na posebnu novčanu naknadu po Zakonu o posebnoj novčanoj naknadi borcima narodnooslobodilačkog rata i predratnim revolucionarima ("Narodne novine", br. 52/78., 48/80, 20/86. i 27/88.), u povodu kojih nije donijeto rješenje, do stupanja na snagu ovoga Zakona obustavit će se, a konačna i pravomoćna rješenja o priznatom pravu neće se izvršavati.

Članak 105.

Strani državljani, osim državljana drugih republika s teritorija bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, koji su u svojstvu stranog državljana ostvarili svojstvo vojnog invalida po Zakonu o osnovnim pravima vojnih invalida i obitelji palih boraca ("Službeni list SFRJ", br 68/81., 41/83., 75/85., 44/89., 87/89., 20/90. i 42/90.), odnosno po propisima koji su prethodili tome zakonu, a koji imaju prebivalište na teritoriju Republike Hrvatske zadržavaju

svojstvo vojnog invalida i koriste se pravima uz uvjete i u opsegu što su propisani ovim Zakonom.

Članak 106.

Svi dosadašnji korisnici koji su ostvarili prava kao i osobe koje su podnijele zahtjev za ostvarivanje prava povodom kojih nije donijeto konačno rješenje, po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovoga Zakona, dužni su u roku od šest mjeseci od njegovog stupanja na snagu podnijeti zahtjev za ostvarivanje prava po odredbama ovoga Zakona.

Dosadašnji korisnici prava kao i podnosioci zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka koji ne podnesu zahtjev u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona gube ostvarena prava.

Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka ne odnose se na korisnike koji su ostvarili prava prije stupanja na snagu ovoga Zakona po Uredbi o zaštiti žrtava rata za obranu Republike Hrvatske i njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 52/91.).

Članak 107.

Iznimno od odredbi članka 58., stavka 1. i 2. ovoga Zakona, ako je oštećenje organizma nastalo, odnosno smrt osobe od koje se izvodi pravo nastupila pod okolnostima iz članka 5., stavka 1. točke 1. i stavka 2. ovoga Zakona, prije stupanja na snagu ovoga Zakona, osobna invalidnina, dodatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski dodatak, obiteljska invalidnina i uvećana obiteljska invalidnina, pripadaju od prvog dana idućeg mjeseca od dana ispunjenja uvjeta, ako je zahtjev podnijet do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Pravo na invalidninu i dodatak za njegu i pomoć druge osobe, osobama kojima je organizam oštećen za najmanje 60% pod okolnostima iz članka 8., stavka 1., točke 1. do 4. ovoga Zakona u vremenu od 17. kolovoza 1990. do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, pripada od prvog dana idućeg mjeseca od dana ispunjenja uvjeta, ako je zahtjev za priznavanje svojstva osobne žrtve, odnosno civilnog invalida rata podnijet do stupanja na snagu ovoga Zakona ili u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 108.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o invalidskom dodatku i drugim pravima vojnih invalida ("Narodne novine", br. 57/85., 55/86. i 57/89.), Zakon o zaštiti boraca narodnooslobodilačkog rata ("Narodne novine", br. 57/85., 55/86. i 57/89.), Zakon o zaštiti žrtava fašističkog terora i građanskih žrtava rata ("Narodne novine", br. 57/85., 55/86., 27/88. i 57/89.), Zakon o posebnoj novčanoj naknadi borcima narodnooslobodilačkog rata i predratnim revolucionarima ("Narodne novine", br. 52/78., 48/80., 20/86. i 27/88.), Zakon o preuzimanju Zakona o osnovnim pravima vojnih invalida i obitelji palih boraca, koji se u Republici Hrvatskoj primjenjuje kao republički zakon ("Narodne novine", broj 53/91.), Zakon o preuzimanju saveznih zakona iz oblasti boračke zaštite koji se u Republici Hrvatskoj primjenjuje kao republički zakon ("Narodne novine", br. 53/91.), Uredba o zaštiti žrtava rata za obranu Republike Hrvatske i njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 52/91.) i Uredba o određenim pravima vojnih invalida i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 57/91.).

Članak 109.

Propisi donijeti za izvršavanje zakona iz članka 108. ovoga Zakona primjenjuju se do donošenja propisa iz članka 55. i 56. ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s Ustavom Republike Hrvatske i ovim Zakonom, ali najdulje tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 110.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. srpnja 1992.

Klasa: 562-01/92-01/5

Zagreb, 5. lipnja 1992.

SABOR REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik Društveno-političkog vijeća

Vice Vukojević, dipl. iur., v. r.

Predsjednik Vijeća općina

Luka Bebić, dipl. ing., v. r.

Predsjednik Vijeća udruženog rada

mr. Ivan Matija, v. r.

Predsjednik Sabora

dr. Žarko Domljan, v. r.